

UVODNIK EDITORIAL

KATARINA HABE

Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo
katarina.habe@ag.uni-lj.si

Dobrodošli v najnovejši izdaji naše znanstvenoraziskovalne revije, kjer z veseljem predstavljamo raznolike in poglobljene raziskave na področju glasbenega izobraževanja ter njegovega vpliva na različne vidike družbenega in osebnega blagostanja. Številni raziskovalci so si prizadevali osvetliti vlogo glasbe kot pomembnega dejavnika pri spodbujanju kognitivnega, socialnega in čustvenega razvoja, zlasti pri otrocih, mladostnikih in posameznikih s posebnimi potrebami. V tej izdaji izpostavljamo nekaj ključnih prispevkov, ki ponujajo sveže vpoglede in odpirajo nove poti za nadaljnje raziskave.

Prvi članek, ki ga predstavljata Špela Pučko in Jerneja Žnidaršič, sistematično preučuje pomen formativnega spremljanja pri dejavnostih ustvarjanja v glasbi. Avtorici ugotavljata, da formativno spremljanje bistveno prispeva k ustvarjanju spodbudnega učnega okolja, kjer učenci razvijajo večje zanimanje za glasbo, izboljšujejo samopodobo in dosegajo učne cilje. Njuna analiza temelji na skrbnem pregledu literature in prinaša dragocena spoznanja za učitelje glasbene umetnosti v osnovnih šolah.

Drugi prispevek, avtorice Jovane Milošević, se osredotoča na zborovsko petje kot sredstva za spodbujanje blagostanja pri mladih in odraslih. Raziskava poudarja številne psihološke, socialne, čustvene, kognitivne in fizične koristi sodelovanja v zboru, ki prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja, socialni povezanosti in motivaciji. Kljub temu pa avtorica opozarja na pomanjkanje raziskav, osredotočenih na mladostnike, kar odpira potrebo po nadaljnjih raziskavah na tem področju.

Vloga glasbene improvizacije pri socialnem povezovanju je tema tretjega članka, ki so ga pripravile Alja Krevel, Jerneja Žnidaršič in Katarina Habe. Njihova raziskava kaže, da glasbena improvizacija bistveno prispeva k socialnemu povezovanju tako v izobraževalnem kot tudi v širšem družbenem kontekstu. Kvalitativne analize razkrivajo, kako glasbena improvizacija spodbuja sodelovanje, empatijo in kulturno izmenjavo med udeleženci.

Četrty prispevek, avtoric Irene Lesar, Andreje Marčun Kompan in Sabine Autor, se osredotoča na izzive glasbenega izobraževanja učencev s posebnimi potrebami. Predstavljena raziskava razkriva, da se učitelji in ravnatelji glasbenih šol pogosto soočajo s težavami pri prilagajanju izobraževalnega procesa za te učence, pri čemer mnogi menijo, da niso dovolj usposobljeni za to nalogo.

Avtorice izpostavljajo potrebo po izboljšanju usposabljanja učiteljev in prilagoditvi sprejemnih preizkusov, da bi zagotovili enake možnosti za vse učence.

Lorena Mihelač v petem članku opredeljuje in kategorizira primarne glasbene elemente ter raziskuje njihovo uporabo in pomen v glasbeni teoriji. Njen prispevek ponuja poglobljeno razumevanje glasbenih konceptov in njihove uporabe v različnih umetniških ter znanstvenih kontekstih.

Eva Hrastar in Jerneja Žnidaršič v šestem članku raziskujeta ergogene učinke glasbenega tempa na zmogljivost pri rekreativnem teku. Njuna raziskava ugotavlja, da poslušanje glasbe med tekom lahko pozitivno vpliva na zaznavanje napora in izboljša telesno vzdržljivost tekačev, kar odpira možnosti za nadaljnje raziskave na tem področju.

V prispevku »Učinki vključevanja glasbe pri učenju matematike« Elia Urek obravnava uporabo glasbe kot strategijo za učenje matematike, pri čemer se osredotoča na to, kako možgani obdelujejo glasbo. V raziskavi, ki je vključevala 81 srednješolcev, je večina dijakov poročala, da med učenjem matematike pogosto poslušajo glasbo. Glasbo, ki jo poslušajo med učenjem ali reševanjem matematičnih nalog, dijaki opisujejo kot tiho, hitro, znano, sproščujočo, všečno, veselo, instrumentalno in dinamično. Raziskava je pokazala, da večina dijakov med učenjem matematike izbere glasbo, ki jim je všeč tudi sicer v prostem času.

Na koncu številke Loredana Sajovic v strokovnem prispevku izhajajoč iz prakse poudarja pomen inkluzije in enakih možnosti glasbenega izobraževanja za otroke s posebnimi potrebami. Njen prispevek osvetljuje potrebo po sistemskih spremembah v glasbenem šolstvu, ki bodo tem otrokom omogočile, da razvijajo svoje glasbene talente in dosežejo svoj polni potencial.

Upamo, da bodo prispevki v tej številki navdihnili nadaljnje raziskave in razvoj praks, ki bodo prispevale k bolj vključujočemu in podpornejšemu glasbenemu izobraževanju za vse. Želimo vam prijetno branje.